

in den strijd en telkens sprak hij over . . . de strijd begint later pas. Echt zoo'n Hollandsche jongen, dacht zij, zoo'n kerel van stavast, die vooruit ziet en nooit om zich heen, nooit op zichzelf. Zoo'n karakter, die den strijd niet voelt, enkel maar ziet.

„Hoe meen je dat?” vroeg zij.

„Wel, met dat zendingsplan. Kijk eens, hier is de kaart van Borneo; dat centraal gebied is nog zoo goed als onbekend. Daar komt men niet door, zie je, door dat oerwoud en die bergen. Maar hier ligt het Senajangmeer en daar het Djempangmeer. Daar kan een vliegboot op dalen en van daaruit het Evangelie en de medische zorg het binnenland indragen.”

Annie luisterde aandachtig toe. Het leek haar een veldtocht toe in modernen stijl.

„En verder Michiel?”

„Een dito actie op Celebes; met als basis het Motana-meer en het Posomeer. Hetzelfde ook op Nieuw-Guinea. Ziet eens, die Wilhelminatop van het Centraal Gebergte is 4750 meter hoog. De Carstensztop nog hooger, maar eventjes 5040 meter.”

Doorman naderde nu het tafeltje en begroette hen.

„Aan de studie, amice?”

„Ja. Het plan rijpt meer en meer in mijn geest.”

Doorman ging zitten, dacht even na en zei:

„Laat het goed rijpen, Michiel! 't Is het rijp worden waard, dan valt het altoos in je schoot! Onrijpe vruchten zijn wrang. Weet je, wat die Bedouin mij vroeg?”

„Nee, zeg het eens!”

„Waarom wij zooveel kisten bij ons hadden met een rood kruis er op. Ik heb hem toen zoo het een en ander verteld. De arme kerel vroeg, of wij niet in zijn land konden komen, aan den overkant. Daar stierven de menschen als ratten van ziekten en honger.”

„Vreeselijk.”

„Ja. En het vreeselijke was, wat hij verder zei: Bij jullie ligt het voedsel op de mestvaalt. Hij had het gelezen in een Engelsche courant. Hij begreep niet, dat Allah dat toeliet, voegde hij er aan toe.”

„Wij gaan er heen,” zei Annie.

„Juist, wij gaan. Maar duizenden gaan nog niet.”

De vrede van den nacht lag over heel het land en de vrede lag ook over de bergen, waarachter toch de wilde Koerden woonden; de menschen, die omkwamen in ziekten en nood. Zij zagen beiden Doorman den heuvel afdalen, naar het vliegveld om nog eenmaal de V XX te inspecteeren.

„'n Flinke kerel,” zei Michiel. „En zoo heerlijk; die dient niet om loon.”

„Maar hij kreeg een ridderkruis,” zei Annie scherp.

Michiel keek haar verwijtend aan, en zij voelde zich blozen van spijt en schaamte tevens over dit onvriendelijk gezegde, dat haar ontviel.

„Nee,” zei Michiel. „Gods genade is genoeg.”

„Ik begrijp,” zei Annie, „ik begrijp. Michiel, dat is het, beste jongen. God zei het en Joop begreep het.”

Toen nam zij zijn arm, en met een stralend gezicht liepen zij samen de gang in op de kamerdeur toe.

(Wordt vervolgd.)

MAATSCHAPPELIJKE SPLINTERS

OPA

OPA IS BIJ ONS TACHTIG JAAR GEWORDEN. Wij hebben hem toen gevierd en in de bloemetjes gezet en hij was dien dag heelemaal uit zijn „doen” geslagen.

't Valt ook niet mee, als je zestig jaar langs de velden en wegen hebt gekuierd, om dan een heelen dag stil te zitten in een zetel vol bloemen en linten!

Opa is nog flink ter been. Hij ziet er uit als een sterke zestiger en zijn lichaam is recht en hoekig.

Zijn splinterleven is nu tot rust gekomen, maar zijn hart dwaalt nog ver weg door bosschen en over heide. Dat kan je merken, als hij 's avonds, na het werk, aan de poort staat. Als je dan in zijn oogen ziet, dan blikken die zoo heel ver weg en altijd naar den zonkant, naar de blauwe wolken in de hoogte. Dat is het oogenblik, dat je met hem spreken kunt; dat je toegang krijgt tot zijn ziel. Die ziel is leeg, vereelt en hard, zóó hard, dat je er geen gat in kunt beitelen om een kruis in op te richten.

Op een avond stonden wij weer eens zoo samen in de poort. Het zonlicht speelde over de straat, over het water aan den overkant. De kinderen joelden hun hoepels achterna. De oogen van „Opa” tuurden de verte in, en het leek mij toe, of er een glans van verre herinnering in lag, splinters van verre tafereelen, die gingen branden onder het warme gespeel der jeugd. Hij stond er zoo zielig in die groote open poort. Zijn handen wriemelden door zijn baard en ik zag zijn mondhoeken trillen. En toen: „'t Is lang geleden, dat ik zoo speelde, mijnheer! Dan ken je het leven nog niet. En dat is maar goed ook. 't Leven is zoo hard. Het geeft je honger en dorst en . . . menschen. Menschen . . .”

572

Ik zweeg. 't Is soms zoo goed, te zwijgen.

„Menschen zijn valsch en slecht, mijnheer! Ze trappen je eerst de straat op en schelden je dan later, omdat je geen eigen deur hebt. Van morgen aan tafel las je, dat Jezus aan de deur staat en klopt . . . Maar als je nu geen deur hebt! Daar pieker ik wel eens over, zie je!”

„Ik denk, dat God haar wegnam,” zei ik, „en niet de menschen. Die spijkeren je eerder de luiken dicht.”

„Opa” draaide zich om, maar halverwege de poort keerde hij terug en gaf mij een hand.

„Dat zou wel kunnen, wat je daar zei,” mompelde hij, „ik zal het van dien kant eens gaan bekijken!”

— — — — —
Dat is nu reeds een tijd geleden, die avond onder de poort.

En „Opa” is ingegaan naar de plaats van het eeuwige Jeruzalem, met zijn splinterleven zonder deuren en luiken, omdat God die had weggedragen met Zijn genadehanden naar Golgotha.

W. L.

SOUTHWARD HO

CHARLES KINGSLEY HEEFT IN ZIJN BOEK „Westward Ho!” een schitterende beschrijving gegeven van de periode van Koningin Elizabeth, toen mannen als Raleigh en Drake de grondslagen legden van Englands positie als zeemogendheid.

„Westward Ho!” was de uitroep van den zeeman, die uit een Engelsche haven in zee stak met bestemming naar het verre en onbekende Westen.

„Southward Ho!” is de titel van een klein boekje, dat het verhaal bevat van avonturen en ontdekkingen in de Stille Zuidzee.

Zeehelden waren de mannen en vrouwen, die in

Augustus 1796 op het zendingsschip „Duff” de Theems afvoeren, op weg naar een onbekend Zuiden.

„Waarheen?” was de roep van het wachtgebend oorlogsschip bij het passeeren van Gravesend.

En het antwoord luidde: „Tahiti.”

„Wat voor lading?”

„Zendingen.”

Het ongeloofwaardige antwoord bleek na onderzoek waar te zijn. En de „Duff” werd onder leiding van een convooi door de Fransche blokkade in volle zee gebracht.

Het was een merkwaardig gezelschap aan boord van dit eerste zendingsschip. Dertig zendingen waren het, behalve de vrouwen en kinderen. Doch slechts vier van hen waren zendingen in den eigenlijken zin. De overigen waren handwerkslieden van de meest verschillende beroepen.

Zondag 4 Maart 1797 kwam de „Duff” in de Matavai-baai op Tahiti aan. De inlanders hadden wel eens meer een Europeesch schip gezien. Maar zij keken met groote verbazing naar deze mannen in lange zwarte jassen, die gekomen waren om zich blijvend onder hen te vestigen. Op het campagnedek predikte Cover over: „God is liefde.”

Hoopvol scheen de toekomst, maar teleurstellingen bleven niet uit. De taal was veel moeilijker dan men zich had voorgesteld; het klimaat was afmattend; het heidendom scheen ondoordringbaar.

Verder waren de zendingen onvoldoende geschoold en bleken zij niet bestand tegen de eenzaamheid, waarbij vrijwel ieder contact met het moederland ontbrak.

Verscheidenen vertrokken weer met een toevallig passeerend schip; een paar vervielen tot onzedelijkheid en lieten het zendingswerk los.

Eenige jaren later vond Marshman, de medewerker van William Carey, bij ziekenbezoek in een hospitaal in Calcutta een man, die door het besef van ernstige zonden gekweld werd. Carey en Marshman mochten de vreugde smaken, het middel te zijn tot zijn bekeering, en toen bekende hij, dat hij een afvallig zending was, die negen jaren te voren Tahiti verlaten had. Nu was zijn grootste verlangen, weer terug te mogen gaan, maar God nam hem vóór dien tijd weg.

Intusschen waren op Tahiti slechts vier zendingen en één vrouw overgebleven. Deze kleine groep zou de heerlijkheid Gods zien.

Eén jonge man betoonde de zendingen vriendschap. Het was de jonge koning Pomare, die door een opstand van zijn troon gestooten was. Maar deze nederlaag leidde tot overwinning. Pomare verloor zijn vastheid en zijn vertrouwen op de oude goden. En hij was de eerste, die op Tahiti gedoopt werd.

Het licht brak door. Wel werd het telkens verduisterd door uitbarstingen van het oude heidendom. Maar toen Pomare weer aan de regeering kwam, was het pleit beslecht.

Het heidendom was gebroken en Gods Woord was voor Tahiti ontsloten. In 1838 stond Henry Nott, één van de pioniers, vóór Koningin Victoria om haar een exemplaar van den Bijbel aan te bieden, het Woord Gods in de taal van Tahiti.

In 1817 landde John Williams, die eenmaal den naam van Apostel der Zuidzee-eilanden zou dragen. Hij was het, die inzag, dat de zendingen zich niet tot Tahiti moesten beperken, maar dat de geheele Zuidzee hun arbeidsveld moest zijn.

Van de hoogten van het eiland Raiatea staarde hij over den Oceaan, met de bede in zijn hart, dat God hem

Bewoners der Zuidzee-eilanden

een weg zou banen. En zijn bede werd verhoord.

Er kwam een kano van het eiland Rurutu. Men had daar gehoord, dat men op Raiatea in een geheel ander soort huizen woonde, dat men niet langer sliep met een geweer naast zich en patronen onder zijn hoofdkussen, dat de kinderen niet meer geofferd werden en dat de oude goden geen macht meer hadden.

Williams zond hun twee inlandsche leeraren. De bewoners van Rurutu wilden reeds den eersten dag het nieuwe geloof beproeven. Zij besloten varkensvleesch te eten in hun godentempel en, wanneer zij dan niet gedood werden, zou dat een bewijs zijn van de onmacht der afgoden. Midden in den nacht riepen zij tot elkaar: „Leef je nog?” en toen allen nog in leven waren, werden de afgoden weggeworpen.

Op geen enkel zendingsveld is het werk zoo voorspoedig gegaan als in de Zuidzee. Dit is de vrucht van den vurigen ijver van John Williams, die het schip in dienst van de zending wist te stellen.

Zelf bouwde hij zijn eerste zendingsschip, waarmee hij de wateren der Zuidzee doorkruiste, totdat hij in 1838 bij een landing op Erromanga werd vermoord.

Zijn naam leeft voort in de zendingsschepen John Williams I tot en met V, die achtereenvolgens het Evangelie over de wateren van de Zuidzee hebben gedragen. Alle eilandengroepen in de Zuidzee hebben tezamen ruim twee millioen bewoners. Hiervan is thans een derde deel Christen.

Het Londensch Zending Genootschap gaat nog steeds door met haar boden uit te zenden.

Southward Ho.

Maar ook de inheemsche Christenen zelf zijn Evangeliepredikers geworden. Het Christendom eindigt niet met de bekeering, maar begint daarmee.

Dan komt de opbouw van de inheemsche gemeenten, de verdieping van het geloofsleven en de Evangelisatie naar buiten.

Dr Ir H. G. v. B.